

който скоро ще бжде истритъ отъ лицето на земята подъ натиска на цивилизованиѣ народи на западъ, както исчезнаха американскитѣ индийци, и глупостъ било би да се заравя съ трупѣтъ сѣдбата на живъ народъ.

„Да преминемъ къмъ Руссия. Този могъщественъ колосъ, но колосъ на гнили основи, благодарение на своя монголски вътрѣшенъ политически строй, благодарение на своя абсолютизмъ, има политически интересъ въ нашата страна. Традиционната политика на Руссия я заставя постоянно да обръща жеднитѣ си поглѣди къмъ Босфора и разбира ли или не своитѣ интереси, стрѣми се *coûte que coûte* да се добере до Дарданелитѣ, на пѣти на които лѣжи нашата държавица. Това е фактъ, благодарение на който ние станаме самостоятеленъ народъ, а отъ друга страна, въ продължение на нашата самостоятелностъ ние ни една минута не сме били увѣрени въ нейната сигурностъ и не сме могли и най-малко време да се заемемъ спокойно за нашето вътрѣшно развитие. Россия е имала интересъ въ освобождението ни, но не и въ окръпяването ни като самостоятелна народна единица. Ето защо ние сме противни на всѣкаква политика на признателностъ по отношение къмъ нашата „освободителка“ и „покровителка“. Ние сме противни на такава политика, първо за това, че въобще политиката на чувствата е безсмислица и даже фикция, понеже въ международнитѣ политически отношения играятъ роль само интереситѣ, а не и чувствата, и второ за това, че такава политика е абсолютно противна на нашитѣ интереси, още повече, когато имаме работа съ едно автократическо правителство. Предъ видъ интереситѣ на официалната Руссия нейното добро отношение къмъ насъ е възможно само въ двояка форма: тя иска отъ насъ или да допустнемъ нейно преобладающе влияние у насъ, което благодарение на своя автократически источникъ, не може да се прояви инѣкъ, освѣнъ въ постоянно състѣлкновение съ нашия конституционенъ строй, въ постоянно посѣгателство на нашата вътрѣшна самостоятелностъ, или пъкъ да се съгласимъ да бждемъ съвършено погълнати отъ нашата „освободителка“. Какво значи първото съ разнитѣ Ернротовци, Соболевци и Каулбарсовци, ние го почувствувахме много добръ на собственния си гърбъ. Колкото пъкъ се отнася до втората перспектива, то за нейнитѣ красоти твърдѣ нагледно